

Novomestská tkanina s antickým motívom kvadrigy

Ema Marková

V múzeu v Novom Meste nad Váhom sú dve vyrezávané kreslá, potiahnuté na sedadle a na zadnej strane operadla hodvábnou tkaninou s pestrofarebným vzorom. Tkanina je pevná, hustá a pomerne hrubá.

Motív tkaniny znázorňuje antickú scénu z cirkusových hier. Stredobodom scény je kvadriga a jej pohonič (automedón). Štvorzáprah sa práve zastavil, kone ešte hrabú kopytami a hádžu hlavami. Z oboch strán obrazu sa k víťazovi približujú dvaja géniovia s vencom a s bičom, zatiaľ čo dvaja iní sypú peňažnú výhru na stôl či na oltár. Ďalej sú v tkanine proti sebe postavené dva kozorožce, ktoré držia v pysku vetvu listnatej štylizovanej rastliny. Podobne štylizovaná rastlina pod kozorožcami predstavuje záhradu (či lúku) a je jediným náznakom krajiny. Ľudské figúry a dva stredné kone sú zobrazené spredu, dva krajné kone a ko-

zorožce stoja bokom. Scéna s víťazným pohoničom kvadrigy je zasadená do širokého, mierne oválneho rámu, vyzdobeného končistými listami, medzi ktorými sú vytkané srdcovité kvety. Tieto isté motívy sa opakujú aj v medailónoch, ktorými sú ovály medzi sebou pospájané. Ovály sú aj s medailónom 30,5 × 27,5 cm veľké.

Idete teda o tkaninu s tradičným byzantským motívom kvadrigy, ktorá je známa najmä zo zbierok z Cách (Aachen) a z parížskeho Musée de Cluny; je to zrejmé z porovnania reprodukcie novomestskej tkaniny a tkaniny s kvadrigou z Cách.

Osnova novomestskej tkaniny pozostáva z čisto hodvábnych nití tmavomodrej a drapovej farby. V útku sa striedajú nite smotanovej farby s karmínovou, zelenou a jahodovou a okrem toho aj s jednou nehodvábnou (bavlnenou), ktorá je

